

1976 OKT. 2

A budapesti munkaerőhelyzet

Sürgető a termelékenység,

az automatizálás, a műszakszám növelése

Budapest munkaerő-helyzetéről, az e témában a közelmúltban megalkotott új rendeletről, az ezzel összefüggő új intézkedésekről tájékoztatta a lapok munkatársait szerdán dr. Békesi László tanácselnök-helyettes a Városházán.

A fővárosban meglehetősen feszült a munkaerőhelyzet. Jelenleg 50 ezer embert azonnal fel tudnának venni a különböző munkahelyeken. A foglalkoztatottság lényegében teljes. *ridékről sem várhatunk utánpótlást*, részben az utóbbi években végrehajtott iparkitelepítés, fejlesztés elszívó hatásaként, másrészt *nem növelhető tovább az ingázók száma, amely meghaladja a 200 ezret. Gond, hogy a munkába lépő fiatalok nem pótolják a nyugdíjba vonulókat sem.*

Ebben a helyzetben kézenfekvő, hogy a meglévő munkaerővel a lehető legésszerűbben kell gazdálkodni, s a munkavállalókat olyan területekre irányítani, amely a népgazdaság érdekeit szolgálja, s a lakosság ellátását segíti. Ugyanakkor rendkívül fontos — hangsúlyozta dr. Békesi László —, hogy meggátoljuk az egészségtelen munkaerőmozgást. Miért? Csak egyetlen adat ennek érzékeltetésére: *Budapecsten 1 millió 300 ezer munkahely van, tavaly 400 ezer munkahelyváltogatás történt.* Ennek egy része indokolt. Nagyobbik fele viszont rendkívül káros, befolyásolja a munkafegyelmet és demoralizál. Gazdasági hatása is jelentős.

A vállalatok, szövetkezetek, intézmények által megjelölt 50 ezer üres munkahely körülbelül 20 százaléka fiktív. Ám a gépiparban hiányzó tízezer, a könnyűipar 8 ezer, az építőipar 7 ezer, a belkereskedelem 6, az élelmiszeripar 2, a kohászat ezer — és még sorolhatnánk a példákat — betöltetlen munkahelye nagyon is érzékenyen érinti a termelést, az ellátást.

— *Alapvető feladat tehát* — fogalmazta meg dr. Békesi László —, hogy *elsősorban gazdasági eszközökkel, de adminisztratív úton is enyhíteni a kialakult feszültséget.* Sürgető a termelékenység növelése, a fővárosi ipar intenzív fejlesztése, az automatizálás, a technikai fejlesztés, a meglévő korszerű gépek jobb kihasználása. Hozzá kell látni: miként lehetne *csökkenteni a munkahelyek számát* — 400 olyan ipartelep van, ahol a foglalkoztatottak száma nem éri el a százat —, hogyan lehet *növelni az átlagos műszakszámot*, amely jelenleg a fővárosban a legalacsonyabb — 1,3 —, s kihasználni a rendelkezésre álló munkaidőalapot, amelynek jelenleg 15—20 százaléka különböző okok miatt elvész.

Az 1977. január 1-én életbe lépő új fővárosi tanácsi rendelet, amely a munkaerő-közvetítés és toborzás szabályozásáról szól, elsősorban nem a munkavállalók, hanem a munkáltatók minősítése alapján határozza meg a korlátozó intézkedéseket, s ezek a munkakönyvi be-

jegyzésektől függetlenül érvényesülnek.

December 31-ig a munkáltatók felügyeleti szervei javaslatot tesznek a Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottságának a hozzájuk tartozó vállalatok, üzemek, intézmények *kategóriába sorolásáról* Eszerint három csoportba sorolják a munkáltatókat: *a kiemelten fontos ipari és ellátási területeken korlátlan lesz a felvétel.* Máshol — ezek szinten tartására, illetve visszafejlesztésére kötelezettek — csak munkaközvetítés útján vehetnek fel új embert. (Az V. és VI. ötéves tervben a fővárosban 264 telephelyet szüntetnek meg, ezek egyáltalán nem vehetnek fel új munkaerőt.) *Az új rendelet részletesen meghatározza, mi minősül munkaerő-csábításnak.* Mely vállalatok hogyan toborozhatnak munkaerőt, hol engedélyeznek ilyen hirdetést. Aki „kilénett” bejegyzéssel szünteti meg munkaviszonyát, csak munkaerő-közvetítés útján helyezkedhet el újból. Aki egy évben háromszor változtatott munkahelyet felmondással, az is csak a kötelező munkaerő-közvetítéssel helyezkedhet el ismét. A fővárosi tanács felkészült arra, hogy a munkaerő-gazdálkodási hivatalok forgalma kétháromszorosára nő a rendelet életbe lépése után. A munkaügyi előadókat, a szakszervezeti bizottságokat a hátralevő időben részletesen *tanfolyamon és írásban* is tájékoztatják az új tennivalókról.

Kovács Ildikó